

רע"פ 5697/21 - ג'מאל ג'ארחי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5697/21

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: ג'מאל ג'ארחי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי בחיפה (השופט א' בולוס) ב-עפ"ת
21.7.2021 מיום 61447-06-21

בשם המבקש: עו"ד ג'ני חבשי

החלטה

1. לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט א' בולוס) ב-עפ"ת 61447-06-21 מיום 21.7.2021, במסגרתו התקבל ערעור המשיבה על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בעכו (השופט הבכיר י' בכר) ב-פל"א 7610-03-21 מיום 31.5.2021.

2. המבקש הורשע על פי הודאתו בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: הפקודה); וכן עבירה של נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודה.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 23.3.2021 נהג המבקש ברכב פרטי, בידעו כי הוא פסול לנהיגה (בשל שני הליכים שהתקיימו בעניינו ב-פל"א 987-07-18 ו-פל"א 11189-12-19, בהם הורשע בביצוע עבירות דומות), וכשאינו בידו ומעולם לא היה לו רישיון נהיגה ותעודת ביטוח בת תוקף.

3. בגזר דינו, עמד בית משפט השלום על חומרת מעשי המבקש, אשר מסכן את הציבור במודע "שוב ושוב", ואינו נרתע מהמשך ביצוע העבירה חרף עונשי מאסר בפועל שהושתו עליו. הודגש, כי זוהי הפעם השמינית בה נוהג המבקש ללא רישיון נהיגה ובזמן פסילה, וכי מעשיו החמורים היו יכולים להביא לתוצאות הרסניות. לצד זאת, שקל בית המשפט את נסיבותיו האישיות, ובכלל זה מצבם הבריאותי של הוריו, והרקע הפסיכיאטרי של המבקש.

בית המשפט קבע כי בניגוד לגזר דינו האחרון של המבקש, במסגרתו הושת עליו עונש מאסר בפועל שלא הרתיעהו, במקרה דנן יבצע המבקש את מאסרו במסגרת עבודות שירות, באופן "אשר יאפשר לו להביט על חומרת מעשיו מנקודת מבט עונשית שונה", ישרת את האינטרס הציבורי, וירתיע את המבקש והציבור מביצוע מעשים דומים.

לאור שיקולים אלו, גזר בית משפט השלום על המבקש 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות, וכן הופעל עונש מאסר על תנאי בן 6 חודשים התלוי ועומד נגד המבקש, באופן שירוצו בחופף; 12 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור על אחת העבירות בגין הורשע, למשך 3 שנים; וכן פסילת רישיון לתקופה של 12 חודשים, במצטבר לכל פסילה אחרת אותה מרצה כעת.

4. ערעור המשיבה על קולת העונש התקבל בפסק דינו של בית המשפט המחוזי.

הודגש, כי חומרת העבירה בה הורשע המבקש מחייבת ענישה המבטאת את משקל הערכים המוגנים שהופרו ומעבירה מסר תקיף ומרתיע, ובפרט באשר לעבריינים "בעלי עבר תעבורתי עשיר", השבים ומבצעים את העבירות; וכי לפיכך, הענישה הראויה כוללת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

בית המשפט המחוזי שב וציין כי למבקש 11 הרשעות קודמות בגין עבירות תעבורה, רובן חמורות – ועל כן לא הייתה כל הצדקה להקלה בעונשו, ובפרט משהענישה שהושתה עליו בעבר לא הרתיעה אותו מהמשך ביצוע עבירות "מהחמורות שבפקודה".

עוד נקבע כי מאחר שלא הונח "ולו בדל של ראייה" לקיום הליך שיקומי בעניינו של המבקש, לא הייתה הצדקה להפנייתו לשירות המבחן; כי נסיבותיו האישיות, ובכלל זה מצבו הרפואי של המבקש והוריו, נשקלו והיו ידועות גם בתיקו הקודמים, בהם הושת עליו עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח; כי לא הוצגו נימוקים המצדיקים סטייה מהכלל לפיו עונש מאסר מותנה יופעל במצטבר; וכי באשר לפסילת רישיונו, לא ניתן נימוק "המתקרב לנסיבות המיוחדות שבכוחן להצדיק סטייה מפסילת המינימום הקבועה בדין".

נוכח כל האמור, ובשים לב לכלל לפיו ערכאת ערעור אינה ממצה את הדין, בית המשפט המחוזי גזר על המבקש 10 חודשי מאסר בפועל, לצד הפעלת 6 חודשי מאסר על תנאי התלויים ועומדים נגדו, באופן ש-3 חודשים ירוצו במצטבר ו-3 חודשים בחופף, כך שהמשיב ירצה סך הכל 13 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, בניכוי ימי מעצרו; ופסילה בפועל מלנהוג למשך 10 שנים, במצטבר לכל פסילה אותה מרצה.

יתר רכיבי העונש שהושתו על המבקש בגזר הדין נותרו על כנם.

5. יוער, כי המבקש נדרש להתייב לריצוי עונשו ביום 15.8.2021 בשעה 10:00. בסמוך למועד התייבבותו, הגיש בא כוחו לבית המשפט המחוזי "בקשה בהולה לעיכוב ביצוע פסק הדין", אך טרם ניתנה החלטה בעניינו.
6. על פסק דין זה הגיש המבקש את הבקשה שלפניי למתן רשות ערעור.
7. בבקשתו, מדגיש בא כוחו את נסיבותיו האישיות של המבקש, ובכלל זה כי הלה סובל מהנמכה קוגניטיבית ומפיגור שכלי קל, אשר אינם מאפשרים "שיקול דעת והיגיון סביר". נוכח זאת, סבור בא כוח המבקש כי אין מקום לשיקולי הרתעה בעניינו, משלא יובנו ויפנמו על ידיו, ועל כן אין הצדקה להחמרה "הבלתי מידתית" שנעשתה עימו, החורגת באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת.
- עוד מוסיף המבקש כי שגו הערכאות הקודמות משלא קיבלו חוות דעת מקצועית בעניינו, או בחנו את השקידה הראויה שהפעילו "רשויות המבחן" למציאת מקום לריצוי עונש שיתאים למגבלותיו, באופן המעורר שאלה משפטית החורגת מעניינו הפרטי ומצדיקה מתן רשות ערעור.
8. דין הבקשה להידחות.
9. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים אשר הדיון בהם מעורר שאלה משפטיות או סוגיה עקרונית רחבת היקף החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, וכן במקרים חריגים בהם התגלה חוסר צדק או עיוות דין קיצוני. זאת ועוד, רשות ערעור על חומרת העונש תינתן אך ורק במקרים נדירים שבהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות (רע"פ 5173/21 פלוני נ' מדינת ישראל (11.8.2021)).
- עניינו של המבקש אינו נמנה עם מקרים אלו.
10. כידוע, אין בעצם קיומו של פער בחומרת הענישה בין הערכאה הדיונית לערכאת הערעור כדי להצדיק מתן רשות ערעור, אלא יש לבחון אם העונש שהושת על המבקש הולם את חומרת העבירות שבגינן הורשע (רע"פ 8695/19 פסוני' מדינת ישראל (5.1.2020)).
- בעניינו, המבקש הורשע בביצוע עבירות תעבורה חמורות, כאשר בחר במודע לנהוג ברכב ללא רישיון ובזמן פסילה, באופן הטומן בחובו סכנה ממשית למשתמשי הדרך האחרים. על כן, לא מצאתי כי העונש שבית המשפט המחוזי השית על המבקש סוטה ממדיניות הענישה המקובלת, אלא כי משקף נכונה את חומרת מעשיו, ואף מקל עמו.
11. למבקש הרשעות תעבורה רבות וחמורות, בגין ריצה עונש מאסר בפועל – חרף זאת המשיך בסורו ונהג ברכבו בזמן פסילה זו הפעם השמינית, בעוד עונש מאסר מותנה בשל מעשים אלו תלוי ועומד לחובתו. בכך, ביטא המבקש כי אינו נרתע מסיכון חיי אדם, ושיקף זלזול בוטה בחברה, בצווי בתי המשפט ובחוק. יש לייחס חומרה רבה להתנהגות זו, המצדיקה עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח (רע"פ 1483/19 ליפשיץ נ' מדינת ישראל (6.3.2019)).
12. לבסוף, אין בידי לקבל את טענות המבקש בדבר היעדר התייחסות לנסיבותיו האישיות, אשר ניתן להן משקל משמעותי בגזירת עונשו. יודגש, כי אין ממש בטענת בא כוחו כי "רשויות המבחן" לא פעלו בשקידה הראויה לשם מציאת מקום לריצוי עונשו.
- המבקש נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות לפי חוות דעת הממונה, ואף נמצא מקום המתאים להשתתפו. יחד עם זאת, נקבע כי עונש זה מקל עמו יתר על המידה, בנסיבות המפורטות בפסק דינו של בית המשפט המחוזי – ועל כן

אין מדובר "בזלזול מחפיר של רשויות המבחן", כנטען בבקשתו, כי אם בשקילת מכלול השיקולים בנסיבות עניינו של המבקש, לרבות שיקולי שיקום, גמול והרתעה.

חזקה על שירות בתי הסוהר כי יעשה ככל הניתן כדי לשלב את המבקש במסגרת מתאימה לשיקומו ולנסיבותיו בעת ריצוי עונש המאסר בפועל שנגזר עליו.

13. אשר על כן, הבקשה נדחית.

המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר בפועל בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי בבקשתו לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, י"ז באלול התשפ"א (25.8.2021).

ש ו פ ט
